

Høgligari at hava seyð á útoyggjum

ÚTOYGGJ Nú verður farið undir eitt miðvíst arbeiðið fyri at menna seyðahaldið á útoyggj, tí tað er grundarlagið hjá teimum, sum búa har

Áki Bertholdsen

– Útoyggjarnar í Føroyum mugu ikki enda sum tað bera ítriv hjá fólki á meginøkinum.

Tað halda tey í Útoyggjafelagnum eftir aðalfundin í felagnum leygardagin.

Og tey eru sannførd um, at ein lykil til at halda lív í útoyggjunum, er at bota um umstøðurnar hjá teimum á útoyggj, at hava seyð.

– Vit hava gjørt nakað fyri at menna ferðavinnuna á útoyggj, men tað er einki at ivast í, at tað er seyðahaldið, sum er grundarlagið undir tilveruni á útoyggj, sigur Olga Biskopstø, samskipari í útoyggjafelagnum.

– Men umstøðurnar at hava seyð á útoyggj, eru vánaligar, leggur hon afturat.

Á aðalfundinum í Útoyggjafelagnum varð avgjørt, at taka málið upp av álvara og sostatt er hetta nú ein spurningur, Útoyggjafelagið fer at arbeiða miðvíst við næstu tíðina.

Olga Biskopstø sigur, at á fundi eftir summarfrítíðina, fara tey at seta ein arbeiðsbólk undir Útoyggjafelagnum at virka fyri at menna seyðahaldið á útoyggj.

Tá fara tey eisini at úgreina akkurát, hvussu farast skal til verka í hesum sambandi.

Samstarv við Norðurlond

Olga Biskopstø sigur, at eitt, tey hugsað nógv um í hesum sambandi, er hvussu seyðahaldið á útoyggj kann mennast fakliga.

– Vit hugsa um at taka samstarv upp við jarðarbrúkarar í øðrum Norðanlondum, kanska fyrst og fremst í Íslandi, har seyðahaldið er eru nógv fremri enn hjá okkum, sigur samskiparin hjá Útoyggjafelagnum.

Eitt endamál við hesum er, at føroyskir jarðarbrúkarar kunnu fáa hugskot frá íslendingum og øðrum norð-

urlendingum til, hvussu tað ber til at fáa meiri burtur úr seyðinum og kjøtinum ístaðin fyri vit bara gera sum vit altíð hava gjørt, og at kalla bara hugsað um at selja krovini heil, antin røst ella turr.

– Tað ræður eisini um at fáa aðrar vørur burtur úr kjøtinum, sigur Olga Biskopstø.

Í hesum sambandi sær hon ætlanina um framleiðsluhús á útoyggjunum sum eitt framrot, tí har kann seyður verða dripin undir heilsufrøðiliga góðkendum umstøðum.

– Sum stóðan er nú, loysir tað seg als ikki figgjarliga at fáast við seyð og skal jarðarbrúk á útoyggj hava nakra framtíð, verður tað neyðugt at skipa tað soleiðis, at tað kastar nakað av sær, sigur Olga Biskopstø.

Ræðisrætturin á jørðini

Men Olga Biskopstø sigur, at í sambandi við hugsað verður eisini um øll viðurskipti viðvíkjandi jørðini, sum tey halda, ikki eru nøktandi.

Tá ið lógin varð broytt, skuldi eitt endamál vera at leggja jørðina saman í størri brúk.

Samstundis varð festijørðin gjørd umsetilig.

– Tí mettu vit, at so hvørt, smá festi vórðu leys, vórðu tey lögð saman við einum øðrum festi fyri at fáa burðardygg jarðarbrúk, sigur Olga Biskopstø.

Men hon sigur, at gongdin hevur verið akkurát tann øvugta, tí tað, vit hava sæð, er, at jørðin verður pettað sundur í enn minni stykki, enn hon var í.

– Tað ger tað uppáttur torførari at fáa lönandi vinnu burtur úr seyðahaldinum.

Olga Biskopstø sigur, at í hesum liggur eisini, at fólk, sum búa inni á meginlandinum, ella uttanlands, eiga ein fittan part av jørðini á útoyggj.

Tey stúra fyri, at gongdin

- Verða umstøðurnar at hava seyð ikki betri, er lívið liðugt á útoyggj, sigur Olga Biskopstø, samskipari í Útoyggjafelagnum

fer at verða tann sama við festijørðini og tað er ein spurningur, tey ætla at taka upp í eini roynd at forða fyri tí.

– Hendir tað seg, at festijørð á útoyggj verður handlað, mugu tey, sum búa á útoyggj í kappbjóðing við onnur um jørðina og tá er

skjótt, at ræðisrætturin yvir jørðini fer av oynni.

Hetta halda tey á útoyggj er ein sera hættislig gong, tí útoyggjarnar mugu ikki enda sum tað bera frítíðarparadís hjá fólki á meginlandinum.

– Lagnan hjá útoyggjunum má ikki vera tann, at tær

bara verða ítriv hjá fólki á meginlandinum og tískil verður neyðugt at taka spurningin um jarðarlóggávuna upp.

Hon heldur, at tað er neyðugt at taka hendan trupulleikan upp beinanvegin tí er jørðin fyrst farin av útoyggjunum, vendst ikki aftur.

– So er liðugt á útoyggj, tí tá ið tað ikki ber til at hava landbúnað á útoyggj, eru heldur eingi livilíkindi har, sigur Olga Biskopstø.

Eymur spurningur

Olga Biskopstø sigur, at minstakrivið má vera, at tað er brúkksskylda á jørðini á útoyggj, so at hon ikki liggur óvirkin.

– Tað hevði í øllum førum givið útoyggjafólki nakrar møguleikar, tey ikki hava í dag.

– Eg veit, at jørðin er eitt ómetaliga eynt evni í Føroyum og at tað er ringt at gera broytingar. Men tað merkir ikki, at onki eigur at vera gjørt og tað fara vit nú at royna, sigur Olga Biskopstø.

Men standa útoyggjarnar yvir til at bjarga?

– Ja, tað er ikki ov seint, men so mugu livilíkindi skapast. Tað eru ming ung-fólk, sum eru sinnað at búseta seg á útoyggj, men tað er ein forðing, at bæði jarðarviðurskipti, bústaðarviðurskipti og samferðsluviðurskiptini eru so tørfør.

– Tað er einki, sum eggjar fólki til at flyta á útoyggj og tí verður neyðugt at broyta fortreytirnar, so at tað ber til at fáast við ferðavinnu ella handverk, ella at ferðast í onnur pláss at arbeiða.

– Men í hesum talgiltu tíðum ber eisini í summum førum til at sita á útoyggj og arbeiða fyri eina fyrirøku, ella ein stovn inni á meginlandinum, sigur samskiparin í Útoyggjafelagnum.

Nevnd og ráð óbroytt

Ongar broytingar hendi, hvørki í nevnd, ella umboðsráði í Útoyggjafelagnum á aðalfundinum í felagnum á Kirkju leygardagin.

Sostatt var Óla Jákup úr Dímun afturvaldur til formann, Esbern í Eyðansstovu varð afturvaldur til nevndarlim og Olga Biskopstø var afturvald sum skrivari og samskipari.

Somuleiðis varð alt umboðsráðið afturvald

og og tí eru Magni Garðalið, Húsar, sum er formaður og Óli á Geilini, Svínø, sum er skrivari.

Hinir limirnir í ráðnum eru Harry Jensen, Skúvoy, Eyðun Eliassen, Trøllanes, Andras í Frammistovu, Kirkja, Johanna Hansen, Hattarvík, Magnus Eliassen, Mikladalur, Katrína Johannessen, Mykines, Kartin Lenvig, Hestur og Jógvan Jón Petersen, Stóra Dímun.

» **Útoyggjarnar mugu ikki enda sum tað bera frítíðarparadís hjá fólki á meginlandinum**